

Woordenweb

4

15'

Leerjaar	1	2	3	4	5	6
----------	---	---	---	---	---	---

Lesfase	Oriëntatie	Instructie (Verwerven)	Inoefening (Verwerken)	Evaluatie Terugblik
---------	------------	------------------------	------------------------	---------------------

Materiaal	Vorbereiding
Een blad met het centrale begrip in het midden. Voor elke groep balpennen of stiften in verschillende kleuren.	

Stappenplan
 Een stappenplan om uit te hangen in de klas (foto's + uitleg van elke stap) vind je als afzonderlijk document op de website www.cooperatiefleren.be

	Instructie voor de leerlingen	Begeleiding door de leerkracht
1 	<p>Iedereen schrijft om beurt een woord op. <i>Elke leerling schrijft in een ander kleur stift. Je zegt het woord luidop terwijl je het opschrijft.</i></p>	<p><u>Vooraf:</u> Maak heterogene groepen. Leg de opdracht uit.</p>
2 	<p>Iedereen trekt om beurt een pijl. <i>Elke leerling trekt een pijl tussen woorden die samen horen en vertelt erbij welk verband er tussen deze woorden is. Voor oudere leerlingen: Noteer het verband op de pijl. Vb: 'eet', 'is een deel van' ..</i></p>	<p><u>Tijdens:</u> Ga rond bij elk groep.. Observeer de samenwerkingsvaardigheden. Vraag om een verband uit te leggen.</p>
3 	<p>Klassikaal uitwisselen <i>Eén leerling stelt het woordenweb voor.</i></p> <p><i>OF</i> <i>Elke leerling van de groep stelt een verband voor.</i></p>	<p><u>Na:</u> Je kan een leerling voor de voorstelling aanduiden door 'genummerde hoofden' te gebruiken. Geef feedback , zowel op de inhoud als op het proces.</p>

Doelen

Mogelijke doelen waaraan je kan werken. Kies er 1.

Deel het doel mee aan de leerlingen. Indien nodig beschrijf je ook het bijpassende gedrag.

Inhoudelijke doelen	Afhankelijk van het leergebied en de leerinhoud	
Samenwerkings-vaardigheden (eindtermen) Legende Eindtermen: SV: sociale vaardigheden M&M: mens en maatschappij NL: Nederlands NL-S: strategieën NL-L: luisteren NL-Sp: spreken	Luisteren naar elkaar (SV 2 ; NL-S 5.2 en 5.3, NL-L 1.3)	De ander laten uitpraten (SV 2; M&M 1.7)
	Duidelijk praten zodat de andere je kan verstaan (SV 2; NL-S 5.2 en 5.3)	Elkaar de gelegenheid geven mee te doen / beurt afwachten (SV 2; M&M 1.7; NL-S 5.2 en 5.3)
	De spreker aankijken tijdens het praten (SV 2; M&M 1.7; NL-S 5.2 en 5.3)	Reageren op wat een ander zegt (SV 1.6 en 3; M&M 1.1 en 1.4; NL-S 5.2 en 5.3; NL-L 1.9; NL-Sp 2.9)
Leren leren Legende Eindtermen: LL: leren leren M&M: mens en maatschappij NL: Nederlands NL-Lz: lezen NL-L: luisteren NL-S: strategieën	Zelfstandig werken (LL 6)	Kritisch zijn (LL 6)
	Een opdracht/instructie begrijpen (NL-Lz 3.1; NL-L 1.3)	Informatie selecteren en ordenen (NL-Lz 3.4 en 3.5)

Leerlingen die geen woord kunnen bedenken, mogen geholpen worden door de andere groepsleden. Ze schrijven wel zelf het woord op of trekken zelf de pijl.

Jonge leerlingen of leerlingen die het nodig hebben, kan je ook een tekening laten maken of laten kiezen uit afbeeldingen.

Didactische duiding

- Zorg zeker voor heterogene groepen. Zo leren ze van elkaar.
- Door elke leerling met een ander kleur stift te laten schrijven, doe je beroep op de individuele verantwoordelijkheid.
- Door elke leerling om beurt een woord te laten noteren of pijl te laten trekken, is er een gelijke deelname.
- Voor de voorstelling kan je gebruik maken van de structuur 'genummerde hoofden' waarbij elke leerling een nummer krijgt. De leerling met dat nummer stelt het woordenweb voor.
- In de plaats van het woordenweb klassikaal voor te stellen, kan je de coöperatieve structuur 'op tournee' gebruiken: 1 leerling van de groep blijft zitten en geeft uitleg aan de 'bezoekers'. De andere drie leerlingen gaan luisteren bij een andere groep. Herhaal dit enkele keren zodat meerdere leerlingen gepresenteerd hebben.

Leeractiviteit en voorbeelden

Voor welke leeractiviteit is deze coöperatieve structuur geschikt?

Enkele voorbeelden om te concretiseren en te inspireren.

Leeractiviteit	voorbeelden
Voorkennis opfrissen	<u>Nederlands:</u> Voorkennis over een thema De leerlingen maken een woordenweb over het nieuwe taaltheema en vergelijken nadien eventueel met het woordenweb in het taalboek.
Structureren	
Formatieve evaluatie	Begrijpend lezen: De leerlingen maken een woordenweb over een gelezen tekst. Vb: Wat zijn de relaties tussen de personages?
Toepassen	
Synthetiseren	Woordenschat: De leerlingen maken een woordenweb rond een nieuw pas verworven begrip. Op die manier krijgt het begrip meer invulling. <u>WO:</u> Woordenweb kan hier zowel gebruikt worden om voorkennis over een thema op te roepen als om te evalueren . Je kan bij de evaluatie elke groep zijn woordenweb met de voorkennis over het thema opnieuw laten nemen en aanvullen of wijzigen op basis van de nieuwe inzichten. Woordenweb rond een begrip vb: sluis Verwerken van de informatie uit een tekst of video vb: elektriciteit Synthese van de leerinhoud vb: Romeinen